

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravištvu v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti, v Tajništvu SLS. v Faflekovoj hiši. Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasiilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1-50 D., v Poslanom 2-50 D. Takso za oglase plačv uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Svetek zmage.

V dnevaj velkoga tjedna, šteri se konča z veselim svetkom stanjenja Zveličarova, se misli vsega krščanstva obračajo v Jeruzalem. O Jeruzalem, velki Jeruzalem! V tebi se je pred približno 1900 l. odigrala tista pretresliva žaloigra, štera je v nogim v zveličanje, prevnogim pa tudi v pogüblenje. V tebi, sveto mesto, se je začelo prvo dejanje kulturnoga boja, šteri se vleče od tistimao skoz vsa stoletja do dnes. Kulturnoga boja, ki ga vojskujeta Kristus i Lucifer, neskončana Istina i Laž, neskončana Ljubezen i poosebena Sovražtvo proti vsemi dobromi, istinskomi i lepomi, Sovražtvo vsega božega. Vojskovodje so isti, način boja je vsa stoletja isti, le sredstva, orožje se spreminja. Pogledjmo kak se bojuje eden, kak drugi.

Že preddogodki Kristusovoga trpljenja nam te način očivesno kažejo. Kristus pun smilenja in dobrote. Smili se nyemi vnožina, lačne hrani s čüdežnov povnožitvov krüha i rib, grešnikom odpüšča grehe i celi düševne rane, betežnike ozdravla, mrtve k življenji obüdjáva, žalostne tolaži, blagoslavla dečico, neznajoče vči i ljudem prinaša nebeske navuke. Sam pa davle najlepši vzgled neskončne popunosti. Celo njegovo življenje je nepretrgana nit dobrote i ljübezni.

Ka pa njegovi nasprotniki? Cela tri leta, kda je Jezus javno včio, so samo to gledali, kak bi ga vničili. Pitali so ga, ali je dovoljeno v soboto betežnike ozdravlati. K njemi so prignali nečistnico, naj sodi, ali jo smejo kamentivati, ali ne. Spitavlejo ga, ali je slobodno cesari davek plačüvati. Pa še vno go drugoga. Vseširom so nyemi nastavljali navuke, vsako nyegovo reč so premetali, či bi se mogoče kaj dobilo proti njemi. Vse zaman. Jezus pun ljübezni odgovori — nasprotniki se morajo osramočeni odstraniti. Pa hüdobija i skažlivost ne popüsti, Kristus mora mreti.

Za Kristusa i njegove nasprotnike sta značilnivi dve dvorani v Jeruzalemi. V ednoj Kristus, ki je Bog i človek, poklekne i mujuje noge vučenikom, da pokaže zgled ponižvnsti. Potom pa da Jezus samoga sebe celomi sveti, da sebe vsem do konca sveta v sakramenti presvetoga Oltarskoga svestva. Najvekši aldov bože ljübezni.

V drugoj dvorani so se zbrali okoli Kajfeža Jezusovi nasprotniki. Pogovarjajo se kak bi Kristusa vničili. Dokazov za hüdodelstva nemajo, zato ga ščejo dobiti v roke s tem, da podküpijo Judaša, njegovoga vučenika. Ešče neso zgrabili Jezusa, ešče neso poslühnoli svedokov, poslühnoli Jezusa, da bi se zagovarjao, pa ga že na smrt obsodijo. Samo hüdobija je zmožna kaj takšega napraviti. Pa ka bi tudi hasnilo. Svedoki so najeti za peneze, preslepleni od sovražnikov Kristusovi. Ka pomaga Jezusi zagovor? Či govori, ga bije sluga, či muči, pravijo, da je kriv, zato muči. Poncij Pilat ne najde na njem ni edne krivice, lastno ljudstvo vendar kriči: „Križaj ga!“ Obsodi ga tudi Pilat, ne zavolo hüdodelstva, nego iz strahü, da ga židovje zatožijo pri cesari. Tak je bio obsojen i tak je morao v smrt Kristus.

Pa zaman! Že prvo minuto po njegovoj smrti, pri potemnenji sunca morajo priznati njegovi nasprotniki, i celo poganški stotnik, da je Kristus sin boži. Tu se začinja Kristusova zmaga. Prestrašeno ljudstvo v Jeruzalemi govori od krvavoga dogodka. Tüdi njegovi sovražniki se ešče bojijo, pa straj mine. Že se veselijo. Ljudstvo naskori pozabi, njegovi vučeniki so bojzljivo razbežali, grob stražijo vojaki. Potom pa vse miné i bo mir. Oni ešče ostanejo dale na svojoj oblasti i bodo vživali čast i hasek oblasti.

Po glejte konec! K Kajfeži pribežijo tretji den zajtra pravit: „Kristus je povelečan od mrtvi stano“. Hitro peneze i podušiti vojake, naj pravijo, da so ga med tem, gda so vojaki spali apostoli odnesli. Vse zaman! Laž sama sebi laže. Či so spali, kakda so vidli apostole, či so verüstivali, kak da neso zabranili?

To je začetek kulturnoga boja med Kristusom i peklom, med verniki Kristusovimi i med njegovimi nasprotniki. Kristus nadaljavle svoje delo v sv. Materi cerkvi i vsej plastej človekovoga življenja na kelko se to ravna po njegovi navukaj. Pekeo nadaljavle svoj boj po nasprotnikaj svete Cerkvi. Zdaj se vidi boj z preganjnjom, zdaj s krivimi navuki. Tristo tet prelevlejo krv nasprotniki Kristusa. Na sto jezere idejo v smrt za svojim Odrešnikom, ženske, možki, mladenke, mladenci starčeki dečica. Potom vstane Maticerkev od čena iz krvi mantrnikov, ogen in meč je nesta potrla. Pridejo krivoverstva, v sredini Cerkvi stanejo Kristusovi nasprotniki i se vojüjejo proti njoj,

pa vekivečna Istina, štero vodi Cerkev je vse zmagala.

Tüdi dnesden ne menka sovražnikov Kristusovi. Bojüjejo se proti njemi na političnom poli i ga ščejo porinoti iz vsega javnoga življenja, bojüjejo na gospodarskom poli z zametavanjom njegove zapovedi pravice i krščanske ljübezni do bližnjega, bojüjejo se proti njemi na prosvetnom poli i ga ščejo vrčti iz šol. Časniki, zgovornost, društva, vse njim prav pride. Pa vse zaman! Zaman se zaletavlete v cerkev Kristusovo, štera je zidana na prečino i štere vrata peklena ne premagajo.

Vüzem je svetek Kristusove zmage, svetek našega vüpanja. Kristus žive v svojoj cerkvi, Kristus zmaguje po svojoj cerkvi. Skoro dvejezeroletna zgodovina svete Materecerkvi je pisana obsodba njeni nasprotnikov. Kristus včera, Kristus dnes, Kristus na veke! Kristus zmaguje i želimo z njim zmagati, — bojte se njegovi sovražniki.

Naše topole.

Kak vsaki kraj tak tudi Slov. Krajina ma svojo posebnost. Nega pri nas visokih bregov snežnih pečin, štere gledajoč te obide strah. Nega divjih prepadov ino mogočenih vodopadov. Vse to ti oko zobstov išče pri nas. Mamo pa nekaj drugoga. Kama se zglédneš, neizmerna ravnica se razlega, štero v dalečini ponizni brežčeci vršiči obkolavlejo tak, kak či bi se sramüvali, ka nemrejo skriti pred lakomnim, poželivim okom našega Goričkoga. — Na tom ravenskom, kak oaze, zeleni, življenja puni otoki v sredi puščave

Zmagovalec Jernej

XIV. (iz polščine R. J.)

Jernej je na to grdo pogledno.

„Ka praviš?“

„Nemci so že nas prle ne pošüvali, zdaj po toj zmagi se pa tak visiko nosijo, kak či niti Boga več nebi bilo nad njimi. Ešče bole do nas zametsvali kak dozdej.“

„To je laž!“ je zakričao Jernej.

V Pognebini je stari Matjaš bio jako spoštüvani. Kak je on pravo, tak so delali vsi. Zato je bilo jako nevarno pa nespametno njemi kaj ugovarjati. Jernej, napihnjeni od svoje zmage, se je pa ne püsto i čiravno so ga za to tudi spoštüvali, so ga ništerni li malo čemerno pogledali.

„Ti boš se z Matjašom kregao? . . . Ka pa si ti? . . .“

„Ka mene briga Matjaš. Jaz sam že gučao z inačišimi ljudmi kak je on, razmíte! Dečki jeli sam ne gučao z generalom Steinmetzom? Was? Ka si Matjaš zmisli, si zmisli. Jaz pravim, ka de nam zdaj bole.“

Matjaš je eden čas gledao na zmagovalca.

„O ti nimak nori ti!“ je djao.

Jernej je tak vdaro po stoli, ka so vse kupice skakale.

„Still der Kerl da! Heu, Stroh! . . .“

„Ne deri se tak! Pa pitaj g. plivanoša ali grajskoga.“

„Kapa, so plivanoš bili v boji? Je bio v boji grajski? Jaz sam pa bio. Dečki, ne vörte Matjaši! Zdaj do nas Nemci pošüvali! Što je zmagao? Mi smo zmagali. Jaz. Zdaj nam dajo

kajšte bom proso. Či bi mi bila vola ostati v Franciji, bi dobo tam imanje. Vlada dobro zna, što je najbolje namlato Francoze. Naši polki so bili najbougši. To so oni sami pisali. Tak smo zdaj mi Poljaki gori, razmíte?“

Matjaš je zamahno z rokov, gori stano pa odišeo. Tak je tudi tü Jernej zmagao. Mlajši, ki so ostali ž njim, so ga gledali on pa je naprej modrovao:

„Kajšte jih bom proso, dobim vse. Či mene nebi bilo, nebi dobili nikaj. Stari Matjaš je je nimak, razmíte? Vlada zapove biti se pa se trbe biti! Što bo mene zaničavao? Nemec? Što pa je to?“

Tü je znova pokazao na križece i medalje.

„Pa za koga sam bio Francoze? Jeli ne za Nemce? Jaz sam zdaj bouši kak šterikoli Nemec, ar nieden nema takših odlikovanj. Dajte gori pivo! Gučao sam s Steinmetzom pa tudi s Podbielskim. Nesi pivo!“

Počasi se je začelo popivanje i popevanje. Jernej je spevao:

„Trink, trink, trink,
Wenn in meiner Tasche
Noch ein Thaler kling.“

Nato je privlekeo iz žepa prgiščo fenigov.

„To mate! Zdaj sam jaz gospod . . . Neščete? Dosta penez smo nabrali v Franciji, dosta smo že tudi doli pognali. Nesmo zamo par vesnic požgali, tudi ljudi smo spoklali. Bog zna koga . . . Francoze . . .“

Dobra vola pijanoga človeka se vekrat hitro spremeni. Jernej samo naednok pomete peneze na stoli i začne žalostno kričati:

*) Tiho, tepeš! Seno, slama!

**) Pij, pij, pij — dokeč v mojem žepi krajcer spi.

so skrivite tihe prekmürske vesnice. One so v toj otrujajočoj dolini povezane med seov z blatnimi, pa z drevoredi nasajenimi potmi.

Drevoredi, brezi šterih bi ta ravnina bila pušta prava Sibirija, so tudi neka, posebnoga za našo Slov. Krajino. Od njih nas ščejo spraviti neštérni neodgovorni ljudje.

Tak se mi vidi, ka so naši očacje meli naravni čüt za lepoto, šteri se žalostno gübi med nami. Za neprijatele naših drevoredov pa lahko povemo, ka so toga čüta poleg svoje »visike Kulture« nigdar ne meli.

Nekak bi pravo, ka so naši očevje pod pritiskom gospodara za časa gospočinè sadili drevorede. Istina je, nego pod pritiskom svoje lastne srčne kulture (izobrazbe) so je gojili ino varüvali od negda. Dokeč je ne prišla odürna roka, štera vničuje to, ar njo boli, ar čüti, ka ma to nekši pomen, cio.

Edno najlepše med drevjom, štero čini naše drevorede je topola. Telko pomena, simbolike kak v tom drevi, je malo šterom. Topola dela prelepe drevorede po celom imanji grofa Zichy-ja. Što je to vido samo eden edini drevored nasajen z topolami, pa má srcè, oči, pa zdravo pamet, nemre toga pozabiti nigdar.

Dajte domačinom drva trda z Brančavske gošče, z Bükovničkih, Kobilanjskih logov ino Čarnoga loga, pa Vam nede šo zvün cigana nišče po topolo. Gošče Horvatom, zemlo dobrovolcom, domačinom ostane samo palica pa turba na hrbet. Prlé so drügi k nam v prekmürsko Sibirijo prišli z praznim nahrbtnikom, zdaj mo pa po mali sami blodili brez doma.

Samo podérajte, sekajte topole te prelepe v višine hrepeneče, na prošnjo, molitev stegnjene roke! Paščite se vsečte je prle, kak nje posluhne nebo! Ali ne vidite v njih kažipota, šteri opominajo vodijo narod? Obsedavlejo z prošnjov nebo? Ali so topole ne ravno tak, kak zvezdogledi, šteri gledajo nestanoma ka se godi nad zvezdami? Ne čüjete v tišini skrivno šošnanje njihovoga listja, ali je to ne molitev puna poníznosti, vdanosti ino mirü?

Mogoče se pa bojite zavci, vihéra, divjega šümenja njihovoga: škipanja starih stébeo njihovih, gda od strašnoga vihéra vtrgnjena trešči na tla ino se skonča sama, ar nešče, ka bi njo

»Bog, smilüj se me, smilüj se moje düše!« Potem je oba lakta djao na sto, glavo skrio med dlani pa mučao.

»Ka ti je?« pita eden od pijancov.

»Ka sam pa jaz kriv?« je mrmrao žalostno Jernej.

»Sama sta prišla notri! Samo žao mi je za njiva, ar sta bila našiva. Bog naj se me smilüje! Eden je bio takši kak zlata zora. Drügi den je bio blede kak capa. Potem so jiva pokopali. . . Ešče na pol živiva. . . Žganico!«

Nikaj časa je nastala tišina. Kmetovje so začüdeni gledali eden drügoga.

»Ka gučiš?« je pitao eden.

»Z düšnov vestjov ma delo.«

»V vojski se človek navadi piti,« je mrmrao Jernej.

Potegno je žganico ednok, dvakrat zaporedi. Nikaj časa je sedo tiho, potem plüvno i bio znova dobre vole.

»Ste vi kaj gučali s Steinmetzom? . . . Jaz sam pa gučao ž njim! Hurrá! Pijte! Što plača? Jaz!«

»Ti plačaš, pijanec, ti!« se ostro oglasi Magda. »Pa tudi jaz ti poplačam, ne boj se pijanec pijani!«

Jernej jemgleno pogledao na Magdo, štera je ravno prišla.

»Pa si ti gučala gda z generalom Steinmetzom? Što pa si ti?«

Namesto odgovora se je Magda obrnola proti drugim i tožila:

»Oj, ljudje, vidite to mojo nesrečo i sramoto! Z boja je prišeo, vesela sem bila za to, nego prišeo je pijan. Na Boga je pozabo, tudi naš jezik je pozabo. Legeo se je spat, se strezno i zdaj znova pije pa plačuje z mojim delom,

tvoja sekira oskrunila. Znamkar Vam kvarijo nočni sen?

Bojite se strele? Pozabite, ka vas ravno té topole čuvajo! Vö ž njimi kem prlé, či ščete, ka včesne Perün v vas, v skrunitele naše grüde! Od pamtiveka je ne bujla topola nikoga; glejte tudi na vas se ne bo podrla niti edna; samo vas sprevaža z zaničlivosvim svojim pogledom. »Jutrov« poročevalec, šteri tak lepo znaš poročati od strašnih železniških nesrečaj v Prekmurji, gde si? Nemaš pera, ti zmenkalo črnilo, papir? Mogoče si nesrečen zgübo oči pa ne vidiš, ka dela tvoja žlahta?

Gde ste »vučenjacje«, »specialisti« za razmere Slovenske Krajine? Gde si, ki se čemeriš na Prekmürce, ar so ti samo süknjo dali na porgo; kranščaka, obüteli pa ne? — Pridi pa vidi!*)

Mi Prekmürci smo včeni čuvati ino poštvati vsa ona, štera smo herbali v kakšojkoli obliki od naših očakov. Što vničuje to, ka so nam zročili pradedeki, zaničuje naše spomine, žali tudi nas; takši sredi nas nema mesta, takši naj z lepa preminé! To vala tudi za tiste, šteri namenoma sramotijo z nevalanim svojim delom kep našega Prekmürja, šteri nekaštigavno slačijo i trgajo obleko z naše Slovenske Krajine.

Proti tomi vsi kak eden stanemo ino zahtevlemo, ka se nemüdoma stavi podéranje drevoredov ino se včasí zasadijo nazaj vsi drevoredi pri nas z topolami.

*) To je eden demokratski vučiteo na Dolinskem, šteri je prišao k nam samo s cálov na hrbtü. Tü je dobo na porgo kaput. Sledkar pa je te naš Prekmürce grdo, osmehavao v bzezverskom listi »Jutro«. Ime zamučimo za zdaj. Op. vredništva.

Za brate tam prek.

V četrtek, 25 minočega meseca je govorio v narodnoj skupščini v Belgradi pri pazlivom poslušanji vsej poslancov g. dr. Hohojec, eden največših naših slovenskih kat. poslancov. Te den so poslanci obravnavali, kakša naj bo naša politika do drugi držav. Prvi je govorio minister sam, ki vodi vso našo politiko z drüгими državami. Itaki za njim pa je stopo na govorniški oder naš g. dr. Hohojec. Vsi so napeto čakali, ka pove. Tisti prostori v državnoj zbornici, kde sedijo zastopniki drügi držav, ali kak njim vučeni ljudje

z mojimi žüli. Gde si zeo te peneze? Jeli so to ne moje skrbi, moji žüli? Ka? Joj meni! To je ne več katoličanec, ne človik, to je obsedeni Nemeč, ki nemški brboče pa samo na to misli, kak bi ljudem škodo delao. To je odpadnik, to je . . .“

Tü se je žena bridko zjokala potem pa glasno djala:

»Nimak je bio, istina, nego bio je dober. Zdjaj pa ka so žnjim napravili? Čakala sam ga večer, čakala sam ga rano pa sam ga tudi dočakala. Odnikod tolažbe, odnikod smilenja! Vsemogoči Bog! Potrpežlivi Bog! . . . Da bi bar tam crkno, da bi se scela ponemčo.«

»Či ne henjaš. te tak počim!« se je zdro Jernej.

»Bij me, glavo mi odsekaj, li odsekaj mi jo, buj me!« je kričala Magda na vso moč, šinjek vteguvala pa djala:

»Vi, sosidje, poglednite!«

Na hip so šli vö eden za drügim. Ostala sta Jernej pa žena z vtegnjenim šinjekom proti nyemi.

»Ka vteguješ te šinjek kak goska« je mrmrao Jernej. »Domo idi!«

»Odsekaj!« je ponavlala Magda.

»To pa že ne včinim.« je odgovoro Jernej pa djao roke v žep.

Prišeo je krčmar pa vgasno svečo. Nastala je kmica pa tišina. Nato se čüje Magdin civileči glas: »Odsekaj!«

»Ne, to pa ne,« je odvrno zmagoslavni Jernej.

V mesečini sta se vidili dve postavi, idočivi iz krčme proti vesi. Ona, ki je šla naprej, je glasno jokala i bila je Magda, za njov je stopao s povešenov glavov i precí pokorno zmagovalec pri Gravelotti pa Sedanu. (Dale.)

pravijo diplomatje, so bili čisto vsi zasedeni. Tüdi zastopnik Madžarske je bio med njimi i je lahko poslušao, ka je g. poslanec govorio.

Prvo, od česa je g. poslanec govorio, je bilo to, da je opisao, kakše je naše razmerje do Italije, štera nam je odtrgala tretjino naši slovenskih bratov i sester. Pravo je, da med Jugoslavijo i Italijov telko časa nemre biti niti pravoga, niti istinskoga, ka pa ešče prisrčnoga prijateljstva, dokeč taljanska vlada nede poštvüvala tistih pravic naših posilí odtrganih bratov in sester, štere njim po vsej boži in človečanski pravica idejo. Vsi poslanci, kelko jih je bilo notri, so viherno odobravalí te njegove reči i njim pritrdjavali.

Nato je ešče g. poslanec govorio od naše politike do Nemške Avstrije. Pri tom se je ravno tak krepko gorvzeo za naše brate i sestre na Koroškom. Koroški Nemci so tak nestrplivi do naši slovenski bratov, da njim ne dajo niedne šole v maternom jeziki. Za Nemce, kelko ji je v našoj državi, zahtevlejo vse, našim rojakom pa nikaj ne privoščijo.

Kda je s tem dokončao, je govorio ešče od naše politike do Madžarske. Z vsov lübeznostjov je opisao žalosten položaj naših bratov i sester, šteri ječüjo pod madžarskim gospodstvom v monoštéskom koti.

G. poslanec je pravo, da nam ne preostane drügo či ščemo zvojuvati pravice vsem našim odtrganim bratom i sestram, da naznanimo: klin za klin (zob za zob). Česa nemajo Slovenci pod Italijov, Avstrijov i Madžarskov, do toga nemajo pravice Italjanje, Nemci i Madžari v našoj državi. Kda je to povedao njemi je znova vsa zbornica viherno ploskala i odobravalá njegove pravične reči. G. poslanec je ešče dodjao, da se Madžari, Italijani i Nemci pri nas nesmejo tak dolgo pritožüvati proti ravnanji države, dokeč vodi Madžarska, Italija i Avstrija, takšo politiko do naši bratov.

G. poslanci smo za njegove odložne i lübezni pune reči za brate i sestre, šteri so krv naše krvi, pa posilí odtrgani od našega narodnoga tela, globoko zahvalni. Srčno pa želemo, da bi rodile kaj sadü. Tüdi g. zastopnik madžarske države je čüo te reči.

Krščanske zapovedi v politiki.

Brez vzroka nega stvari na sveti i brez nje si nemremo misliti človeškoga delüvanja. Kašteč začne človek, začne na nekšoj podlagi, i pravimo, da se držü vodilni misli. Brez vodilni misli nega dela. To vidimo že v življenji posamičnoga človeka. Gda začne kakšo stvar, s šterov šče dosegnoti določen namen, zavzeme gotovo stališče i se poprime tisti vodilnih misli, o šterih misli, da ga najprle i najgotovješe pripelajo do zaželjenoga cila.

Če je že v privatnom življenji tak, kelko bole mora biti to v javnom življenji, v življenji društév, družb, narodov, držav itd. Brez gotovih načel je društveno, družabno življenje sploh nemogoče i cil, šteroga ščejo družbe, društva dosegnoti, nedosegliv. Po vodilni mislaj se mora ravnati vse, naj bodo potom te vodnice kakšesteč. Ravno vodilne misli, na štera se naslanja delüvanje posameznih društév, so znamenje, po šterom delimo društva v več vrst.

Ka pa je s politiko? Ali tudi v političnom življenji morajo biti kakši vodilni navuki? Toga niti pitati ne trbe. Ravno politika je moč, sila, pravili bi delüvanje, ki se nanaša na celotno življenje človeštva. Ona obsega skoro vsa pitanja, ki se na našajo na človeštvo. Njen predmet so vërška, kuturna-, gos-, odarska-, narodnostna- itd. pitanja i ravno od nje zavisi ugodna ali neugodna, hasnovita ali škodliva rešitev teh pitanj. Politika je nekaj velikanskega, nekaj jako važnoga, odgovornosti punoga, zato si je brez vodilni navukov niti misliti nemremo.

I istinsko v politiki so vodilne istine. A različna so. V glavnom pa so samo dvojna: ena, ki se naslanjajo na fundament krščanskih istin (načel), drüga pa, ki so krščanskim istinam nasprotna i so postavljena na brezversko podlagu.

Če pogledamo v zdašnje politično življenje narodov, brez vnogoga raziskavanja spoznamo, da se naslanja vodilna svetovna politika na brezverskoj podlagi. Vseširok se naglaš. da vera, krščanstvo nemata v politiki nikšega opravka, ar je vera privatna stvar. krščanstvo pa samo verska forma. Ja naša politika je brezverska i ravno zato ma svet tak žalostno obličje; nindri zadovolnosti, nindri pravoga miru, nego vseširok zapostavljanje slabih od strani močnih, vseširok pritiskanje, izmozgavanje, zatiranje itd.

To se da popolnoma razmiti, ar brez krščanstva človeške družbe ne mogoče urediti. Krščanstvo je bilo prvo, ki je nastopilo v zgodovini človeštva kak najmogočnejša sila, ki je dala človeštvu popolnoma nove poti. Ono je bilo, ki je napravilo konec grozotam poganskoga sveta i ki je določilo pravo razmerje človeka do Boga, do bližnjega i do samoga sebe. Ono je bilo, ki je dalo človeškomi privatnoma i javnomi življenji novo pot,

Dnesden je na sveti vse naopak, ar so krščanska načela zavržena. V politiki ne dobijo mesta. I ka je posledica toga? Da so voditelji pozabili, da je vsakša oblast od Boga i da je tak tudi njüva oblast od Boga. Toga se oni ne zavedajo i zato tudi toga neščejo znati, da neso neomejeni gospodari i da ne smejo vsigdar i vsešerom delati, kak bi se njim dopadnola nego se morajo ravnati po zapovedaj, štere so od tistoga, ki je oblast dao. Kak bi bilo potom čüdno, če vidimo da na sveti ne pravičnosti nego se dogaja, da majo neštermi ljudje oblasti hasek samo, drugi pa morajo izvršavati samo dužnosti?! Ali se moremo nadale po vsem tom čüditi, da nega poštenosti, nego se vsigdar bole i bole naglaš, da je celi svet korumpiran, pokvarjen?! Ali čüdno, da se vodi politika nasilja, politika „močne roke“, oborožene sile, politika zahrbtnosti, laži, vkanlivosti?! Ali je čüdno nadale, se nedužni i slabotni zaterajo, mogočnejši pa lahko delajo ka se jim zlübi?! Ne je čüdno, nego bi bilo čüdno, če bi bilo inači. Ne je čüdno, ar brez krščanskih navukov drugoga nemremo pričaküvati.

Što opazüje dogodke v našoj državi, zna, da se nahajamo v obüpnom položaji. Zatiravle se vera, krščanstvo, nalagajo se neznosni teri, na mestaj se kaže nasilje, zateranje od strani državnih oblasti, z-ednov rečjov, vodi se politika brez ljudstva i proti ljudstvi. Gde ma vse to svoj vzrok? V našoj brezverskoj politiki. Vse stranke zvün naše i hrvatske ljudske stranke so zgrajene na brezverskoj podlagi i nešterne med njimi majo za svoj glavni cil zateranje vere, krščanstva. Dokeč bo to trpelo, se razmere ne obrnejo na bolše, ar pravi red zavlada komaj te, gda znova stopijo v velavo krščanske zapovedi. Ona zarišejo pot oblasti i določijo tudi podložnikom mejo, do štere smejo iti i štere ne smejo prestopiti. Fr. K.

Vüzemske misli.

Svetimo svetek stanjenja našega Gospoda. To je naš velki svetek, den veselja i radosti. Vseširok bomo čütili novi, prijeten dih, kak dih toploga, prijaznoga sprotoletja. Sv. Cerkev nas spodpüdjavle, da se z njov radüjemo i veselo doni glas: Kristus je stano, radüj se kristjan.

V cerkvi ne bomo več čüli tiste žalostne pesmi, štere so se glasile v postnom časi i štere so naša srca napunjavale s tihov žalostjov i tužnostjov. Ne bomo več čüli tisti tužni glasov, pač pa bodo zadoneli glasovje puni prekipevajočega veselja: Kristus je stano. Oglasila se bo zmožna „Aleluja“, štera davle tomi svetki i vsemi vüzemskomi časi nekše posebno navdúšenje i slovesnost. O kakša sreča za človeka, kda se prvič na velko soboto oglasí tak težko čakana „Aleluja“. Ali se ne zgene te nekaj v nas, nekaj veseloga, nekaj nedužno razigranoga, štero se niti prav ne da dopovedati. Vidite to je tisto

stanenje, štero ne gledajo samo naše oči i ne poslušajo samo naše vüha, nego ga čütiyo tudi naše düše. Zaistino, kak čüdo-viti naglas ma v naši düšaj vüzemska „Aleluja“. I vidi se nam, da se düša napuni z njenim glasom i ga ponavia naprej, naprej. Da, to je „Aleluja“ našega življenja. Kak čüti človek v sebi nekše prerorenje, vidi se njemi, da se začnola nova doba, štera nema na sebi nikaj tužnoga, pač pa ma samo eden glas: veselje, radost.

Pa, či poslušamo malo bole pazljivo, ali se ne vidi, da tudi v naturi odmevle ona vesela „Aleluja“. Človek, šteri ma v sebi ono slovesno razpoloženje, jo vidi vseširok. Vidi se, da je natura vidila njegovo düšo i njemi vzela nekaj od onoga nedužnoga veselja i si ga prisvojila. I tak čüti človek nekše skrovno šepetanje v naravi, kak da bi tudi narava naprej i naprej ponavlala svojo pesem „Aleluja“. I tej veseli glasi narave, se združijo z glasom, šteri prihaja iz düše v zmožen aleluja. Tak je človeška düša puna veselja i radosti, puna dobre volje i nihče njoj ne more vzeti toga slovesnoga razpoloženja. To slovesno razpoloženje je naš sladki doživljaj, naša sreča. Te kinč pa ma v sebi samo človek, ki zasluži ime: dete bože, šteroga düša je čista, i je ešče ne osmrado düh sveta. Človek pa, v šteroga düši vlada divja strast, šteri je zablodo z poti bože milošče i se pograža v blato svetskoga vživanja, takši človek je odmro veselji vüzemske aleluje i nemre v sebi doživeti pravoga stanjenja. Pač vidi i čüje, da se godi nekša sprememba, da se začinja nekaj posebnoga, da donejo bogati glasi mladoga življenja, on vse to vidi, vendar pa toga ne občüti, njegova düša ostane hladna kak je bila. Čüje tudi veselo alelujo, štera se ponavla naprej, naprej, ne spozna pa prav njenoga pomena. On samo vidi stanenje pa ga ne doživi z punov düšov. V njegovu z temnicov obdano düšo, v šteroj gospodari greh, ne predrejo traki onoga čistoga, sunčnoga veselja. Nema več tistoga kinča, šteri je dar deteta božega. Ta njegova zgüba je velka i mogoče niti sam nešče zarazmiti njene velikosti.

Od mrtvi prihajajoči Kristus, daj zblodnjenomi sveti doživeti dosta, dosta veselja vüzemske Aleluje.

Gda se zbüдите . . .

Od Müre do Rabe
düše so slabe
v vsakšem neméri,
vsakšem vihéri
skočijo s poti,
vse je premoti,
same ne vejo
kam jih zovejo
njüve oči.

Zakaj mučite
in se bojite?
zakaj püstite,
zakaj trpite,
lance kovati
z lanci odati
vaše srce?

Gde ste orači,
močni kovači,
gde ste kolari,
liki sodari,
glasni stolari,
dobri čevlari?
Kama bežite,
kama nesete
svoje glave?

Gda se zbüдите
i ponesete
v bratskoj svoj slogi
v dar srce Bogi
v sküпно molitev,
v sküпно daritev
sküпne nam sreče?
— njo.

Prekmurje - krajina moja...

Prekmurje — krajina moja
Zibelka si mojij čüstev,
Mojij misli sredi boja.
Moja düša Boga prosi,
Da te blagoslovi
V tvojem mladom rodi
Mlade k sreči zovi!

—njo.

Novi ogen.

Resen je postni čas, kak nikdar nej. Püsto pa tužno je v düšaj i srcaj vsej lüdi, vsi čütimo, kak da bi nosili na düši velko, pekočo krivico. Tesno nam je, pa čakamo odrešenja od te žalosti. Naše düše čütiyo, da se približavle nikaj svetešnjega, nikaj velkoga. Sprotoletje nam je nej prineslo nikšega veselja, oblačno je kak v düši vsakšega med nami.

Velki tjeden! Nikaj tak resnoga, tak svetoga nega na sveti, kak skrivnost velkoga tjedna: boža Lübezen. Čütimo nemér, čütimo, ka trbej dati odgovor Bogi, se sprijazniti ž njim. Zato so naše düše prazne, tesne, ar klonka boža Lübezen na nje, tmične od greha. Milost boža nas išče, mi njoj odpremo svoja srca, njeni stüdenci nam operejo nemer, sovraštvo.

Na velki četrek zaropočejo škrbetaoke, pa nam je tak, kak da bi čütili smrt. Deca mučič gledajo v tören — čüdno se njim vidi; stari so sami sebov i molijo . . . Popuna je žalost naša na velki pétek, kda stopimo v kmično cerkev. Zagledamo čarna zagrinjala, prazen je oltar — nej: erdeče sveče gorijo na njem. Erdeče sveče!

Dühovnik leži nakli pred oltarom, ž njim naše srce. Tiho je vse, lüdje stoplejo iz cerkvi, drugi v cerkev, gda se ob tretjoj vöri vse strne, vse zgrozi . . . Nigdar je tretja vöra ne tak bridka, kak dnes, na velki petek. Človek je na kolena pred svojim Bogom, sam guči ž njim i se joče. Žalost prikipi do vrha v srci, z žalostjov idemo počivat.

* * *

Gda zarja velke sobote zagori, te pri cerkvi že gori mladi, novi ogen . . . Na naši ognjiščaj zažari novi ogen, v naši srcaj novi plamen Lübezni i radosti v Bogi! Naše srce je te erdeča remenka, Bogi dana . . .

Pa odvečara: vse je novo, pomlajeno; ogen žari v očaj, v veselji bije srce.

Vüzemska procesija! Klenckanje zvonov, šümenje stopajov, — pa pesem, nova i živa se k nebi zdigavle — pesem po vesi mimo fajglinov i sveč, pesem v cerkvi med svečami večer. Edna sama nebeška pesem, radüvanje v Bogi. Zveličiteo nam slovesno pravi: Nebojte se, jaz sam — jaz, večna Lübezen. — Blagoslov: pred božim Agnjecom vse poklekne, on sam pa merno drži svojo zastavo, erdečo. To je najlepši hip vüzemskoga časa . . .

Bog, šteri je na tretji den od mrtvi stano, naj nam najlepšo remenico da: krščanski mir, Lübezem cejlomi svejti. Povrnjenje narodov i mir, mir!
Bg.

GLASI.

Murska Sobota.

Vredništvo i upravništvo „Novin“, žele vsem svojim naročnikom i čitatelom blagoslovlene vüzemske svetke.

Ešče ednok spomenemo vse člane podružnice Jugoslov. Matice v M. Soboti, da se zavišno udeležijo občnoga zbora, šteri de v soboto večer pri Dobraiji.

Dr. Franc Klar. V soboto, 27. marca, je na zagrebačkom vseučilišči dobo čast doktora celoküpnoga zdravništva naš rojak, g. Franc Klar, rojen na Ivanci. On je prvi, šteri je začno i izvršo visokošolske navuke v domačoj zemli. Naskori ga želemo viditi med nami ino njemi čestitamo!

Mesto šolskoga upravitela je razpisano tudi na šestrazrednoj osnovnoj šoli s štirimi vzporednicami v M. Soboti. Dozdašnji upravitel, g. Bajec bo šo v pokoj. Škoda je, da pošilajo v pokoj tak dobrog škólnika, šteri je poleg toga za svoja leta ešče precí krepkoga zdravja. Želemo da bi dobili g. Bajci vrenoga naslednika.

Da se zbogša. Ledavo so v Soboti sčistili, ka nas more samo veseliti; to veselje pa nam kviri tisti potok, šteri se pri mosti Ledavi pridružü pa kviri s svojim neznosnim zdüjom, šteroga večkrat morajo čütili prebivalci Ledavske

ceste, grozi njihovimi zdravji. Prosimo, da se to zbogša! — Tudi je postavljeni na Ledavskom bregi nekšni napis popunoma v štili (slogi) Mörske Krajine. Človek z jezikovnim čutom ga ne prebavi brezi čudüvanja, kak je mogoče kaj takšega vküper spraviti. — Napis je posebno v zasmej dijakom, šteri se mimo domo vozijo, pa tudi drugim. Podpisano je »Mestna Občina Murska Sobota«!

Čüje se, da de g. Hartner küpo 20 parov konj i precí zemlé. Ne bomo razisküvali, kelko je istina na tom, ali želeli bi si poleg njegove lepe hiže tudi lepí — tratoar, flaster — ne vem, štero de lepše. Tisti čaren praj, šteroga v deževnom vremeni posiplejo tam, se nam nikaj ne vidi, pa tudi Časti^{ne} dela našemi »varaši«!

Žalostna vest. Preminočo nedelo so djali na vekvečen počinek v Murski Soboti kmeta Alojza Slepca. Pokojni je med nami vsemi prijatelji i znanci meo veliko poštenje. To se tudi vidlo iz toga, da na njegovo zadnjo pot ga je više dvejezero znancov sprevodilo. Naj njemi bode miren počinek.

Državna borza dela v Murski Soboti je mela v leti 1925. sledeči promet: Vsej se jih je priglasilo 9 jezero 936. Od tej je iskalo delo 4 jezero 853 delavcov i 5 jezero 83 delodajalcov je iskalo delavce. Delo je dobilo 4 jezero 556 delavcov, to je 94 procentov priglašeni. Največ posredovanj odpadne na sezonske delavce (slavončare) 2 jezero 659 moški i 1 jezero 786 žensk, vküper 4 jezero 445. Od tej je šlo na Francozko 60, na Madžarsko 3 jezero 220, v Nemško Avstrijo 68, vküper 2348 delavcov. Na veči veleposestvaj v državi je dobilo delo 2 jezero 97 sezonski delavcov. Največ od tej jih je šlo na državno veleposestvo v Belje i to okoli jezeropetsko. Nakaznic za polovično vožnjo je borza dela dala 5 jezero 895 osebam v vküpnj vrednosti 404 jezero 586 dinarov. Te nakaznice so se davale tudi onim delavcom, šteri so sami najšli ali iskali delo po drugi kraje. Borzo dela v M. Soboti je ministrstvo od 1. aprila naprej odpravilo. Iz goriopisanoga njenoga dela pa je razvidno, kak je potrebna ravno za naše kraje. Zato se je vodstvo borze obrnol na Delavsko zbornico v Ljubljano, naj jo ona prevzeme. Delavska zbornica telegrafično odgovorila, da bo ona zdržavala borzo dela v M. Soboti, zato bo ešče naprej poslovala. Delavci i delodajalci se ravno tak lahko pri njoj oglasijo kak dozday.

Ogen je bio v ponedlek 29. minočega meseca v M. Soboti v Maloj kaniži pri Novakojci i Kalamári zgorejla je v obadvöma mestoma slama. Ogen so zapazili okoli poledenajsti v noči. Nekaj tudi šepečejo po Soboti, da so prej najšli več pisem, v šteri se nikak proti, da podežge več ešče. Kelko je istina na tom, se ešče neve.

Sprevod na Trdkovi streljenoga finančnoga stražnika je bio jako lepí. Sobočka občina je dala brezplačno svoja sprevodna kola. Z njegovoga doma (Razborje, občina Laporje pri Sov. Bistrici) so prišli na sprevod stariši i dva brata pokojnoga. Na sprevodi je bilo dosta sobočki državni uradnikov, posebno stanovski tovariši pokojnoga, šteri so njemi položili več vencov na grob i popevali žalostinko: Blagor mu! Naj vživle večni pokoj i večno plačilo za svojo vernost v službi!

Slovenska Krajina.

Navuk za tretji red je na vüzemski ponedlek odvečara po večernici v Črensovcih.

Od naše agrarne reforme so gučali v imeni naše krščanske stranke v parlamentu narodni poslanec, g. Klekl Jožef. Njuv govor v celoti objavimo. Teliko lahko že naprej povemo ka je njuv dvakratni odločen nastop v parlamentu obrodo dober sad. Minister za agrarno reformo je že podpisal, ka so pogodbe, štere je naš narod skleno z zastopnikom grofice Marijn Zichi, nevalane. Od te reči i od drugih potrebnih rečih več zvedite v Črensovcih na prvo nedelo po vüzmi, 11. aprila. Te den bo po velikoj meši ob pol dvanajsti javni shod za našo stranko v dvori Cigan Ivana. Pridite vsi!

Nemčavci. Na vüzemski ponedlek do pri nas na ciglenicaj v Hidvegi podirali visiki dimnik (ror). Odsposdi ga podprejo z lesom i vužgėjo i tak mora spadnoti. To gledati bo zanimivo.

Shod naše stranke se bo vršo dnes tjedem na prvo nedelo po vüzmi 11. aprila v Črensovcih po velikoj svetoj meši v dvori Cigan Ivana. Na dnevnom redi bo politični položaj, agrarno pitanje, slučajnosti. Pridite!

Tišina. Gg. Misijonarje pridejo na vüzemski ponedlek odvečara. Itaki po prihodi bo spovedavanje dece. V tork i sredo za ženske, v četrtak, petek i soboto za mladenke, v nedelo, ponedlek i tork pa za mladence i moške navuki. — Pri navukaj za ženske nesmejo biti mladenke, pač so slobodno ženske pri deklinski navukaj. Med deklina i ženske nesmejo moški i mladenci i tudi nasprotno med moške nesmejo ženske i mladenke. — Či do domači vsi spovedani, lahko pridejo tudi zvünski.

Ivanci. Pri nas so neštérni občinski poglavarje, šteri so bili nastavljeni za časa boljše-vikov. Dali smo delati most, šteri košta okoli jezero 6 sto dinarov. Pri občinskoj seji so poglavarje sklenoli, da se mora to vrednosti navržti. Tej so pa toga ne spunili, nego so navrgli po hišni številka. To se pa pravi, naj siromak ravno tak plača kak bogataš, čiravno de mogoče samo peški hodo po mosti. Kde je krščanska lübezen do bližnjega, kde pravica.

Kristusovo trpljenje ali Pasijon do predstavljali na belo nedelo v Kat. domi v Ljutomeri. Začne se ob poltrej popoldnevi, tak ka se gostje, ki pridejo s sobočkim vlakom lahko tudi vdeležijo. Konec bo večer ob šesti, da se gostje pali z vlakom odpelajo domo. Predstava se vrši zdaj že petokrat. Štirikrat bila dvorana nabito puna, znamenje, da je predstavo vredno iti gledat.

Država.

Olejšanje za vojne obveznike. Jugoslovanski klub je posredüvao pri vojnom ministerstvu za naše vojne obveznike. Ministrstvo je odgovorilo, da bodo naši mladenci služili bliže i da po mogočnosti pozovejo po vüzemski svetkaj. Zvüntoga se je tudi obveznikom olejšalo, da njim nede trbelo vzeti z sebov konjov pa kol.

Tovaj v sreči. V frančiškam samostani (kloštri) so nedavno opazili vreče, v šterom se je nekaj gibalo. Poslali so po policaje, šteri so z vreče potegnoli tovaja. Ta se je skrio, da bi sledkar krao v samostani.

V vsej špitalaj (bolnicaj) naše države je bilo leta 1925. več kak 182 jezero betežnikov. Vse vküp v tej špitalaj je 18 jezero postel.

Neščejo židovov v vesi. V ednoj Slovaškoj vesi je pred bojnov meo židov krčmo, nego veščani so se vküpzgučali i jo küpili samo da židov odide z vesi. Na tistom mestu gde je bila ta krčma so zozidali cerkev. Letos je pa dobo eden židov od oblasti dovolenje, da lahko odpre krčmo. Nego veščani se bunijo (gorpostavljajo) ar neščejo meti židova v svojoj vesi.

Svet.

Ministerski automobili na Čehoslovaskom. Nej dugo smo pisali, da po novom državnom proračuni vzdržavle naša država 53 aulomobile in potroši za nje 10 milijon dinarov. Na Čehoslovaškom pa vlada zdržavle 45 automobilov in potroši za nje 4 i pol milijon dinarov po našoj valuti. Kak te to ka Čehoslovaškoj trbe menje automobilov i da potroši več kak polovico menje državnih penez za nje kak pri nas? Gvüšno zato, ar naši ministri mislijo, da naš kmet ležej plača.

Čaren mesija. V Ameriki je okoli jezero vsefele krivih ver. Tak je tudi Robertson nastavio med zamorci tak zvano

„cerkev odebranih.“ Pravo je, da je Krisjus nastavio svojo cerkev samo za bele, Buda samo za Indijance, Konfucij samo za Kitajce, on pa da prinese vero za zamorce. Zbrao je okoli sebe nikak 5 jezero pristašov. Ustanovo je tudi novi ženski red. Nego naskori je prišeo v roke policiji štera je dokazala, da je, prle kak je začno včiti novo vero dosta spokradno in da je bio strah in trepet v nogim ameriškanskim milijonarom, posebno v S. Francisko. Tak je končao svojo slavo te mesija (odršenik) zamorcov, da so ga prijali kak tata.

Dvejezerokrat je vkradno. Na Nemškom se je javo na sodišči tat šteri je v petij letaj dvejezerokrat vkradno. Sodišče ga je obsodilo samo na 6 mesecov temnice zato, ar se je sam javo.

Velki ogen je bio dne 30. marca v Cerceshallu v bližini Chetheral. Napravo je velko škodo. Londonska policija namerava vpelati posebno požarno službo, ki bo mela nalogo omejiti število ognjov.

Domača politika.

Naj več zanimanja je zbüdilo v domačoj politiki to, da je zvünešnji minister prišo iz svojega potüvanja, Nato je meo v zbornici govor, v šterom je samo nekaj splošnoga povedao, ne je pa dao natenci poročila od svojega dela v zvünešnoj politiki. Pravo je da smo prijatelje veči sosedni držav. Posebno zanimivo bi bilo či bi povedao kakši so naši odnošaji do Italije. Odgovarjao njemi je od naše stranke gosp. dr. Hohnjec. Vsebino njegovoga govora smo zapisali na drugom mestu.

Pri potrošaj ministarstva za socialno politiko je govorio g. dr. Gosar v imeni naše stranke i povedao, da bomo meli revolucijo, či ne bomo pomogali, da bi se socialno pitanje po mirovnoj poti i za siromaške stranke vugodno razvijalo.

Glašüvali so tudi potroše ministarstva za agrarno reformo. Govorilo je vno govnorikov, šteri so dokazali, da se godi ravno pri agrarnoj reformi velka korupcija. Tudi naš g. poslanec Klekl so meli govor, v šterom so razkrili, da se pri nas v Prekmurji vrši agrarna reforma samo na hasek kapitalistov i židovov, šteri so Radičove stranke.

Večina je tudi potrdila potroše za ministarstvo za izednačenje zakonov. To ministarstvo je zdelalo samo eden i to jako nazadnjaški zakon od tiska.

V radikalnoj stranki sta se očivesno začela bojüvati Pašič i Jovanovič. Dozday se je posrečilo vsako nasprotstvo poravnati, zdaj pa bo težko, i čaka se, da bo Jovanovič meo precí radikalni poslancov za sebov.

Zahvala.

Vsem, ki so olejšavali težke bo-lečine i Vsem, ki so v tak častnom številu sprevodili pokojnoga

ANTONA JUG,

pripravnik finančne kontrole

na njegovoj zadnjoj poti, najiskrenejša zahvala.

Posebno pa se zahvaljüjemo gg. zdravnikom v Gor. Lendavi i v M. Soboti, čč. sestram v belnici i veleč. dühovšči v Gor. Lendavi za podelitev sv. svestev i v Murski Soboti za svečani sprevod.

ŽALUVAJOČI STARISI.

GOSPODARSTVO.

Proti krumpičovim betegom je dala, kak piše februarška številka. »Poljeprivrednoga glasnika«, madžarska vlada poseben zakon. Po tom zakonu je prepovedano ne samo dovažati krumpiče na Madžarsko, nego tudi prevažati krumpiče prek po Madžarskom. Pa ta prepoved vala samo za tiste krumpiče, štere je strokovna komisija najšla, da so betežni. Na meji pregledne komisija vsaki dovoz krumpičov i šteroga najde, da je betežen, ga zavrne nazaj. Te zakon pa vrejūje tudi vse načine, kak naj se i v državi samoj pobijavlejo krumpičovi betegi.

Rojarstvo v Zdrūženi Amerikanski državaj se je zadnje čase tak razvilo, da znese letni pridelek meda okoli 200 milijonov litrov. Te pridelek je vreden okoli 20 milijonov dolarov. Pri vsem tom pa je domači pridelek ne zadosta niti za domače potrebčine. Zdrūžene države morajo ešče od indri dovažati velke vnožine medū.

Dohodki mleka i stroški za krmo. Kemveč mleka davle krava tem falej pride krma za njo. Z drugimi rečmi razumen kmetovalec naj drži le takše krave, štere dajo kemveč mleka. Zato je za njega jako važno, da stalno pazi, kelko mleka njemi štera krava nosi i da vsako kravo, štera njemi v tom pogledi ne odgovarja oda i si spravi drugo.

Za zgled prinašamo samo nekaj brojev. Strošek za krmo pri kravi, štera da dnevno samo 1 liter mleka, znaša 6 Din. 16 para, štera da 2 litra 3 Din. 48 para, štera davle 5 litrov 1 Din. 87 para, štera da 10 litrov 1 Din. 33 para, štera davle 15 litrov 1 Din. 15 para, z 20 litri pa 1 Din. 6 para itd. To piše tudi belgrajski »Poljeprivrednoga glasnik«.

Mlinarija. V Sloveniji mamō 45 trgovski mlinov i več kak 2 jezero mlinov na vodi.

Pošta upravništva.

Narodni poslanec, g. Klekl Jožef sledeče naznanjajo: Rengel Martin Hotiza. Kokon Št. V. Polana. Bobovec Martin Lipovci. Zdaj vodi revizijo v D. Lendavi uradnik iz Zagreba, dr. Alkovič. Pri tom morate svoje pritožbe naprejdati in zahtevati zemljo. Ūlen Andraš, Sraka Ivan i tovariši Lipovci. Na ministerstvu so mi pokazali, ka so prošnja že poslali doli v Ljubljano na direkcijo. Tū se mora zato podregati, ka vam jo hitrej do rok dajo. Sečko Franc Mlajtinci. Nišče vam ne more vzeti zemlje, štera vam ide po agrari. I če bi rayno kaj kúpili neste dužni plačati, dokeč minister ne potrdi pogodbe i te do rok ne dobite. Pa če ravno bi jo do rok dobili, i proti toj mate juš apelirati. Žalig Marko, Jožef Hajduk, Mujdrica Ivan, Berendijaš Ivan, Maučec Ivan, Pūcko Martin, Maučec Martin, Župan Gančani. Ministerstvo je ugodno rešilo vašo prošnja, zemlja pri Hrašćicaj se mora med agrarne interesente razdeliti. Če odloka ne bi ešče dobili, ga taki zahtevajte iz Maribora, ar je že sem poslan iz Beograda. Kolenc Jožef Gomilica. Zemlje vam nišče ne more vzeti, ka ste po agrari dobili ja vaše. Samo jo obdelavajte. Broj vaše prošnje je 11.493. v Beogradi je pod tem prekdana. I čeravno ne bi dobili hitro odgovora, zemljo li povajte, ar so ne meli juša jo vzeti, ki so jo vam vzeli. Tak je zakon i te odgovor je tudi že písmeno izdan. Na shodi več zvedite v Črensovcih.

Prekmurski dijak.

Za veliko noč.

Praznik vstajanja obkajamo. Slavimo dan, ko je bila smrt premagana. Kristus jo je premagal in vstal iz groba preslavljen — poveličan.

Pogled po svetu nam nudi zanimivo, bolje rečeno žalostno sliko. Iz vsega javnega življenja veje neki poseben duh, povsod se čuti nekaj težkega — neka mora teži človeštvo. Duh brez-

božtva je obsedel človeška srca. Vse nadnaravno je zavito v mrak in surovi materializem se šopiri na vseh koncih in krajih. Človeštvo išče na zemlji nebesa, drugi raj hoče ustvariti in potem z nupuhom povdarjati, da nadnaravnih nebes ni treba da na posmrtno življenje ne računai. — Človeštvo išče zemeljski raj, a vsakdanja izkušnja kaže, da ga nemore najti.

In začenja se vstajenje. Zavesa pada iz pred oči in vedno več je tistih, ki uvidevajo, da ta svet ni vse, da uživanje ne nasičuje, zemeljska ne ter svetna slava ne zaduščuje človeškemu težnju. Ker zemlja ni dovolj, se obračajo oči zopet navzgor in iščejo nadnaravnih idealov.

Mladina prednjači v tem preokretu. Vstala je ia se vzpenja navzgor k večnemu idealu, k ljubezni k — Bogu. V zadnjem času povdarjanje krščanskih načel v dijaških društvi niso le besede, temveč dijaške vrste v resnici preveva krščanski duh. Mlade duše hrepenijo po Bogu, viru vse lepote, viru ljubezni in neizmerni Ljubezni samo. Mladeniška srca čutijo, da brez Njega ni pravega junaškega ognja, ker posvetna ljubezen ne more ogreti, temveč le za trenutek vzplameni, potem pa za vedno ugasne.

Mladina vstaja. Organizacijsko življenje oživlja teženje po večni Ljubezni. Tudi naši najmlajši ki so daleč od drugih tovarišev in ki so še neizkušeni, morajo vstati.

Velika noč naj bo dan vstajenja za vse. Kdor se do sedaj ni poglubil do dna svoje duše, se naj poglubi sedaj in naj se dvigne v gorečem hrepenenju do Večnega. Vstane naj, ker plazenje v zemeljskih nižinah je smrt. Fr. K.

19. marec.

Najskromnejše življenje med vsem Slovenskim dijaštvom »živi« — če smemo tako govoriti? — Sobota. Mlada je, deca so pa povsod enaka . . . Odjeki in odmevi, včasih celo odpevi, pridejo tu pa tam do nas iz sveta bratov, posebno iz Maribora, kjer je kulturno delo dijaštva v najbujnejši rasti. Njihova organizacija (»Dijaški Orel« ji je ime!) živi kar najlepše. Letos pa so priredili na dan sv. J.ž:fa sestanek dijaštva iz Kranja, Ptujja, Celja — iz Hrvatske, ki so se vsi pridružili mariborskim stražarjem in si stisnili desnice. Manjkal je člen v tej verigi — le v duhu smo bili med njimi. — Ta mladina si je stavila silen kulturni ideal — »enotna fronta katoličanov v Jugoslaviji.« Kaj se to pravi, bo povedala bodočnost. To mora biti ideal vsakega zavednega slov. kat. inteligenta, dijaka! Drugače je on le — suha veja!

In o čem so govorili? Dr. Anton Korošec je v svojem govoru: »Danes mladina — jutri narod« pozval nas vse, da se z vso resnostjo posvetimo dvema idejama, ki se jima pravi: nacijonalizem in socializem. Mi imamo nacijonalizem slovenski jugoslovanski in slovanski. Le dober Slovenec je državotvoren in Jugoslovan. Odklanjamo pogansko nacijonalno idejo, ki se je razblinila, da se nazadnjaški, poganski lažinacijonalisti lovijo za nekim meglenim nestvorom. Socijalna ideja je drugo vprašanje, mimo katerega ne moremo danes. Proti brezverskemu socializmu, najsi je prepleskan kakorkoli — postavimo krščanski, Kris-

tusov socializem. (Posebno o zadnjem vprašanju, o socializmu, se moramo pri nas temeljito orientirati! (Tu je vrzel!) Dr. Korošec je pozval dijaštvo: strni se v svojih organizacijah in se pripravljaj za življenje! Mislim, da velja to posebno nam, ki nismo še ničesar storili! Naš odgovor? Zavednost dijaška ga zahteva!

Prof. dr. Sušnik je tipiziral mejnike v našem leposlovju in pokazal na najkrepkejšo osebnost naše literature: na Plebanuša Joanesa, človeka borbenega in asketičnega v Bogu. Naše leposlovje se je zaobrnilo z novoromantiko v novo smer in nihče bi ne bil krepkeje zarezal prvih brazd ko Ivan Pregelj.

Prof. dr. Josip Jeraj, voditelj marib. dij. mladine, je govoril v našem naziranju o državi. Ponovno je povdaril misel, da more le dober Slovenec, Hrvat in Srb biti ob enem, dober Jugoslovan. Neka »jedinstvena jugoslovenska kultura« je slepomišenje, prava kultura Jugoslovanov mora biti spojina dobrih elementov vseh treh narodov, katerih vsak ima zase svojo samobitno kulturo. Vsak brat mora spoznavati ostale brate! To je kulturotvornost!

To je bil glavni predmet zborovanja. Gotovo je ta dan mnogo pripomogel k bližanju slovenske in hrvaške mladine.

Marib. Dijaški Orel je zvečer nastopil z akademijo v Nar. gledališču ter pokazal tudi v telovadbi svojo moč in zmožnost.

Katoliški mladci slovenski in hrvatski so pokazali, da nas je še, ki verujemo v mir i ljubezen med brati in sestrami, ki more biti edino krščanska. Poganstvo se ruši in kar je sovražnega ter zlobnega, to je le smrad izpod razvalin modernega poganstva, zadnji dim poganskih žrtvenikov, ki se bodo rušili in Ljubezen bo pripravljala svet ter mu vrnila mir.

Bratje moji! Kdo se ne zaveda, da terja čas in Bog od nas mnogo, da je greh, ki bo maščevan nad nami in nad našo zemljo, ako se mi ne zavedamo, da moramo vstopiti mee borce ostale Slovenije? Kaj oklevate? To koristi ne nam ampak drugim!

Na svidenje!

Bg.

Po duhovnih vajah.

Bližala se je koledarska pomlad in morda je bilo naše srcé plašno pred njo. Nezavestno nas je prešinjalo: Ne bo veselo in iskreno sprotoletje, če ne bo tudi v srcih naših vonjina, vigrad zaduhtela! In naša duša je zelenje pognala.

Priznal boš, brate, — sestra ve — da se ti nabere in ti nasede v sobi vsak dan obilo prahu, najsi ga sproti odpravljaj. In če ga ne! Pa tvoji čevlji tam pod posteljo, zadnje blato se jih še drži! Vidiš, kaj pa v naši — duši, ali ni bilo zaprašeno in s pajčevino prepredeno? Pa prav na dnu se je kopičilo in težilo ko svinec . . . Drevo mora biti obrezano, trta tudi. Prav isto se morb z našo dušo zgoditi, če si želimo »rasti v popolnost«. Katoličanstvo odlikuje najfinejši psihološki čut, ostrovidnost — za najmanjše ranljivo mesto v naši duši vé, vé pa tudi za lek, za balzam. Sv. Ignacij Lojzl. je bil vojak, zato je globoko razumel potrebo »eksercij«. In duhovne vaje so training, pa vsestranski!

Mali oglasi.

POLSKI DELAVCI

se najmlejo na madžarsko. Plača je dobra, zglasiti se trbej na Tajništvu Slov. ljudske stranke v Murski Soboti do 10. aprila. Zavolo foringe prednost majo dolnji Prekmurci.

K odaji so krumpiči

na veleposestvi v Rakičani. Metercent po 45 Dinarov. K odaji so tudi 3 leta stari akacijovi sajeniki.

Polskim delavcom naznanje.

Na državno imanje BELJE kak vsakše leto tak tudi letos se sprejmejo pošteni delavci z našega Prekmurja. Plača 11—13 Din. dnevno stanovanje i hrana. Žetva 60 kg. od plūga. Rekordno delo 100, 200, i 250 Din. od plūga. Zglasiti se z delavskov knjižicov pri naši zavūpnikaj: Matija Zrinski M. Sobota, Celec Viktor Večeslavci, Kardoš Sandor i Kodila Jožef Selo, Rac Janoš Moravci. pa Ferčak Franc Renkovci MATIJA ZRINSKI prevzematelj.

Podpirajte „NOVINE“!

Ptice imajo svoja gnezda, jeleni svoja grmovja, kjer si iščejo po leti hladu i zavetišča v nevarnosti, Čudno in nepopolno bi bilo zato, da človeško srce ne bi imelo zavetišča, senčnice. Ali je res hladne utice? — V Vrtn Getsemani in griču Golgata nas čaka sam Mož bolečin v objem, to je naše zavetje danes in jutri! — Cognosce te ipsum! Kako? Bodi z Bogom i sam s seboj! Zakaj? Ker hočeš biti homo sapiens, človek z zvezdo stalnico — ne, drugače se temu pravi: ker nas je Oče, Dobri i Modri, za svoje otroke določil in ker hoče naše ljubezni. Duhovna samota je osnovni pogoj duhovnega življenja.

Tesno nam je bilo in čudno tuje, a spoznali in spoprijaznili smo se z »neznano deželico«, s srcem svojim in jasne so hvalile naše oči, vedro je pela nam duša. Naš Bog je postal domač in prav znan, kot nekdanj — občutili smo nesrečo in plitkost vseh onih, ki so čudno odmaknili Očetovo podobo našim očem. — Pa zanje smo posebno molili!

Zdravnik reže, rana se zaceli in človek je vedre volje. Postali smo zaupni, domači, davni naš obraz, naš pravi obraz je vstal pred nami — in vprašali smo se, če smo bili sploh še ljudje..

Doživeli smo vrelo življenja, kamor se zopet izliva naše življenje in vse drugo, se nam je pokazalo s pravim obrazom: laž postranske reči.

Pognala je mladika, hoče živeti solncaj se veseleč. In čimbolj se bomo življenja veselili, tem lažje bomo popolni in podobni njemu, ki se je imenoval sam: Pot, Resnica in Življenje, ki je Jezus Kristus — Deus verus!

GOSPODARSTVO.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	290 Din.,
„ „ žita	200 „
„ „ ovs	185 „
„ „ kukorice	155 „
„ „ ječmena	185 „
„ „ hajdine	270 „
„ „ prosa	225 „
„ „ pš. otrobi	120 „

2. Živina.

govenska:	teoci:	svinje
v Zagrebi 1 kg.	8—8.50 D.	8—10 D.
v Ljubljani „	8—8.50 D.	8—10 D.

3. Krma

Sena m. 100—125 D., slame m. 50—100 D.

Zagrebečka borza.
dne 29. marca 1926.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 56.85
Schiling	D 7.98
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.69
Nemška zlata marka	D 13.80
Francoski frank, 1 frank	D 2.07
Madjar. K. 100 (nova em.)	D 0.079
Švic. fran., fr.	D 10.93
Talijanske lire, 1 lira	D 2.26

Zürich:
Dinar, 100 Din Šv. frcv 9.165.

Samostalno podporno društvo „SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

je jako dobro za prekmurske Slovence i Slovenke. V društvo se sprejmejo moški od 16. do 50., ženske pa od 16. do 65. leta. Vstopnina eden dolar pri sprejemi v društvo, mesečna plačila za društvo eden dolar. Za to plačilo dobi vsaka kotruga ob priliki betega vsaki den eden dolar podpore, za smrtnino pa 500 dolarov. Kotrig ma 215, gotovščine 8000 dol. Seje se vršijo vsako drugo nedelo v meseci popoldne ob treh na No 1802 S. Racine Ave.

Odborniki so: predsed.: Štefan Ros, prodpreds.: Naci Krapec, tajnik: Štefan Hozjan, podtajnik: Martin Horvat, blagajnik: Štefan Jakšič, paziteo betežnih: Mihael Gjörek, računovoditela: Mihael Grůškovnjak i Jožef Čurič, paziteo društva: Štefan Vučko, vratar: Ivan Černjavič.

Razglas.

Naznanja se vsem poštovanim trgovcom i odavcom, da se na letne dneve:

6. maja, 6. augusta in 11. novembra

veliko kramarsko in živinsko sejem zopet obdrži v občini MARTJANCIH. Pristojbina za živino in kramarsko mesto se ne bode pobirala. Za veliko udeležbo vsi cenjeni trgovci i kramarji se povabijo.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“

I. HAHN pri ERDŐSI BARNABÁS
trgovina s papirjem, trgovci z papirom igra-
s pisarniškami in šolskimi potrebščinami. čami v M. Soboti št.
Prekmurska tiskarna 180. poleg r. kath.
v Murški Soboti. cerkvi ino pošte.

PRODAM

lepo posestvo, blüzi Sv. Jurija, okraj Ljutomer, vsega 19 plügov njiv, senožati, gorice in log, radi družinskih razmer. Cega ugodna. Podrobnosti se zvedijo pri gosp.

VINKO POLMIN

žand. narednik

Sv. URBAN pri PTUJL.

GOSTILNA K ODAJI!

V Dugoj vesi se oda majuša 2 na licitaciji občinska gostilna z z gospodarskim škednjom i ednim plügom zemle tistomi, ki največ obeča Pogoji se lahko kdašteč zvedijo pri občinskem predstojništvu.

OBČINSKO PREDSTOJNIŠTVO
v Dugoj vesi.

K odaji

je „MARŠAL“ mlatilna peč za 6 konjski moči i 48 colno »UM-RATH« gümno z mrežov za detelično seme mlatiti. Oda se prosto za vsako primerno ceno. Pogledne se lahko vsaki den pri:

Gyoha Ladislavi v Genterovci hiš. št. 71.

KRASNO POSESTVO

na romantičnoj legi v Gornjoj Radgoni, okoli 30 plügov zemle se oda kak stoji i leži. Na imanju stoji lepa ednonadstropna hiša »Vilia«, poleg je marof, viničarija i vse druge potrebne hrambe, vse zidano i s črepom pokrito pa lastiven stüdenec. Poleg so lepe gorice, sadovnják, njive, senožeti i log. Tüdi dosta govenske živine, konji, svinje, kola, pohištvo itd. Imanje je vse vküp, pri velkoj cesti i blüzi železnične postaje. Pisma prosim na upravništvo lista „NOVINE“!

KMEČKA POSOLIJNICA

v MURSKI SOBOTI

r. z. z n. z. uradüje vsako nedelo.

Obrestüje hranilne vloge po 8% . Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko gaso, naj služijo kmečkomi ljudstvi.

HRANILNICA I POSOLIJNICA v Črensovcih

r. z. z n. z. uradüje vsako nedelo ino svetek

Obrestüje hranilne vloge (navadne) po 8% ; vezane vloge proti šest mesečnoj odpovedi pod 5000 Din po 9% , vezane vloge od 5000 Din najviše pa po 9½% .

Vlog stanje je že nad dva milijona.

Kmetski penezi se naj vložijo v kmetske hranilnice i naj služijo v hasek našemi kmetskomu ljudstvi. Zavüpaajte nam peneze, za štero dobro stojijo naši kmetje z vsov svojov vrednostjov, ka većim sirotam je lejko posodimo na fal intereš.